

**WIPO-traktat om opphavsrett
med
omforente erklæringer fra diplomatkonferansen
som har vedtatt traktaten**

og

**bestemmelsene i Bernkonvensjonen (1971)
som det er vist til i traktaten**

(WIPO-traktat om opphavsrett)(1996)*

Preambel

Traktatspartene,

som ønsker å utvikle og opprettholde vernet av opphavsmenns rettigheter til egne litterære og kunstneriske verk på en mest mulig effektiv og ensartet måte,

som erkjenner behovet for å innføre nye internasjonale regler og å avklare tolkningen av enkelte foreliggende regler for å komme fram til tilfredsstillende løsninger på spørsmål som aktualiseres av den økonomiske, sosiale, kulturelle og teknologiske utviklingen,

som erkjenner hvilke dyptgripende følger utviklingen og sammenfallet innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi får for tilblivelsen og bruken av litterære og kunstneriske verk,

som understreker den framtreddende betydning vern om opphavsrett har som spore til litterært og kunstnerisk virke,

som erkjenner behovet for å beholde en likevekt mellom opphavsmennenes rettigheter og offentlighetens interesser i videre forstand, særlig hva angår opplæring, forskning og informasjonstilgang, slik det gjenspeiles i Bernkonvensjonen,

har avtalt følgende:

**Artikkel 1
Forhold til Bernkonvensjonen**

1) Denne traktat er en særavtale i henhold til artikkel 20 i Bernkonvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk med hensyn til traktatsparter som er medlemsland i union som ble

* Denne traktat ble vedtatt av WIPOs diplomatkonferanse om enkelte opphavsrettslige og tilgrensende rettighetsspørsmål i Genève den 20. desember 1996

opprettet ved nevnte konvensjon. Denne traktat skal ikke settes i forbindelse med andre traktater enn Bernkonvensjonen, og skal heller ikke berøre rettigheter og forpliktelser etter andre traktater.

- 2) Ingen bestemmelser i denne traktat fritar traktatspartene fra de forpliktelser de allerede har overfor hverandre etter Bernkonvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk.
- 3) I det følgende viser uttrykket "Bernkonvensjonen" til Parisakten av 24. juli 1971 til Bernkonvensjonen om vern av litterære og kunstneriske verk.
- 4) Traktatspartene skal overholde artikkel 1 til 21 og Tillegget til Bernkonvensjonen.¹

Artikkel 2

Rekkevidden av opphavsrettslig vern

Vernet av opphavsretten gjelder for uttrykk, ikke for ideer, framgangsmåter, virkemåter eller matematiske begreper som sådanne.

Artikkel 3

Anvendelse av artikkel 2 til 6 i Bernkonvensjonen

Traktatspartene skal, med tilbørlige endringer, anvende bestemmelsene i artikkel 2 i Bernkonvensjonen med hensyn til det vern som innrømmes i denne traktat.²

Artikkel 4

Dataprogrammer

Dataprogrammer gis vern som litterære verk i henhold til artikkel 2 i Bernkonvensjonen. Slikt vern gjelder for dataprogrammer uansett hva som er deres uttrykksmåte eller uttrykksform.³

Artikkel 5

Datakompilasjoner (databaser)

Kompilasjoner i enhver form av data eller annet materiale, som på grunn av måten innholdet er utvalgt eller ordnet på utgjør åndsverk, gis vern som slike. Dette vernet gjelder ikke dataene eller materialet i seg selv, og rører ikke ved opphavsrett knyttet til dataene eller materialet i kompilasjonen.⁴

Artikkel 6

Rett til distribusjon

¹ *Se Omforente erklæringer til artikkel 1 nr. 4.*

² *Se Omforente erklæringer til artikkel 3.*

³ *Se Omforente erklæringer til artikkel 4.*

⁴ *Se Omforente erklæringer til artikkel 5.*

1) Opphavsmenn til litterære og kunstneriske verk skal ha enerett til å tillate at original og eksemplarer av verket gjøres tilgjengelige for allmennheten gjennom salg eller annen overdragelse av eierskap.

2) Ingen bestemmelser i denne traktat skal ha innvirkning på traktatspartenes frihet til å bestemme eventuelle vilkår for hvordan konsumpsjonen av retten i nr. 1 skal gjelde etter første salg eller øvrig overdragelse av eierskap til original eller eksemplar av verket med opphavsmannens godkjennelse.⁵

Artikkel 7 **Rett til utleie**

1) Opphavsmenn til

- i) dataprogrammer,
- ii) kinematografiske verk og
- iii) verk innlemmet i fonogrammer, slik traktatspartenes nasjonale lovgivning bestemmer, skal ha enerett til å tillate kommersiell utleie til allmennheten av originalene eller eksemplarer av deres verk.

2) Nummer 1 skal ikke gjelde

- i) for dataprogrammers vedkommende når programmet i seg selv ikke er den vesentlige utleiegjenstanden, og
- ii) for kinematografiske verks vedkommende med mindre slik kommersiell utleie har ført til utbredt kopiering av slike verk som i vesentlig grad har svekket eneretten til reproduksjon.

3) Uten hensyn til bestemmelsene i nr. 1 kan en traktatspart som per 15. april 1994 hadde og fortsatt har gjeldende en ordning med rimelig vederlag til opphavsmenn for utleie av eksemplarer av deres verk når disse er innlemmet i fonogrammer, opprettholde slik ordning forutsatt at kommersiell utleie av verk innlemmet i fonogrammer ikke gir grunnlag for en vesentlig svekkelse av opphavsmenns enerett til reproduksjon.^{6 7}

Artikkel 8 **Rett til formidling til allmennheten**

Uten at det rører ved bestemmelsene i artikkel 11 nr. 1 punkt ii, 11 *bis* nr. 1 punkt i og ii, 11 *ter* nr. 1 punkt ii, 14 nr. 1 punkt ii og 14 *bis* nr. 1 i Bernkonvensjonen, skal opphavsmenn til litterære og kunstneriske verk ha enerett til å tillate formidling av sine verk til allmennheten, enten via ledningsnett eller trådløst, også til å gjøre sine verk tilgjengelige for allmennheten på en slik måte at hvem som helst kan få tilgang til verkene fra det sted og på det tidspunkt vedkommende selv velger.⁸

⁵ *Se Omforente erklæringer til artikkel 6 og 7.*

⁶ *Se Omforente erklæringer til artikkel 6 og 7.*

⁷ *Se Omforente erklæringer til artikkel 7.*

⁸ *Se Omforente erklæringer til artikkel 8.*

Artikkel 9

Vernetid for fotografiske verk

Når det gjelder fotografiske verk, skal traktatspartene ikke gjøre gjeldende bestemmelsene i artikkel 7 nr. 4 i Bernkonvensjonen.

Artikkel 10

Begrensninger og unntak

1) I sin nasjonale lovgivning kan traktatspartene, i visse særtilfeller som ikke er i konflikt med en normal utnyttelse av verket og ikke i urimelig grad skader opphavsmannens rettmessige interesser, gi adgang til begrensninger i eller unntak fra de rettigheter denne traktat innrømmer opphavsmenn til litterære og kunstneriske verk.

2) I anvendelsen av Bernkonvensjonen skal traktatspartene innskrenke eventuelle begrensninger i eller unntak fra rettigheter som er forutsatt i nevnte konvensjon til visse særtilfeller som ikke er i konflikt med en normal utnyttelse av verket og ikke i urimelig grad skader opphavsmannens rettmessige interesser.⁹

Artikkel 11

Forpliktelser vedrørende teknologiske tiltak

Traktatspartene skal sørge for tilstrekkelig rettsvern og effektive rettsmidler mot omgåelse av effektive teknologiske tiltak som benyttes av opphavsmenn i forbindelse med utøvelsen av deres rettigheter etter denne traktat eller Bernkonvensjonen, og som begrenser handlinger knyttet til deres verk som ikke er godkjent av vedkommende opphavsmenn eller tillatt ved lov.

Artikkel 12

Forpliktelser vedrørende opplysninger om forvaltning av rettigheter

1) Traktatspartene skal sørge for tilstrekkelige og effektive rettsmidler mot den som vel vitende om, eller for sivile rettsmidlers vedkommende med rimelig grunnlag for å vite, at det vil bevirke, muliggjøre, legge til rette for eller skjule en overtredelse av en rettighet som faller inn under denne traktat eller Bernkonvensjonen, bevisst foretar noen av følgende handlinger:

- i) uten tillatelse å fjerne eller endre elektroniske opplysninger om forvaltning av rettigheter,
- ii) uten tillatelse å distribuere, importere for distribusjon, kringkaste eller formidle til allmennheten verk eller eksemplarer av verk vel vitende om at elektroniske opplysninger om forvaltning av rettigheter er fjernet eller endret uten tillatelse.

2) Slik uttrykket er brukt i denne artikkel, betyr ”opplysninger om forvaltning av rettigheter” opplysninger som identifiserer verket eller opphavsmannen til verket eller opplysninger om vilkårene for bruk av verket samt eventuelle tall eller koder som representerer slike opplysninger,

⁹ Se *Omforente erklæringer til artikkel 10*.

når noen av disse opplysningene er festet til et eksemplar av et verk eller kommer til syne i forbindelse med formidling av et verk til allmennheten.¹⁰

Artikkel 13 **Anvendelse i tid**

Traktatspartene skal anvende bestemmelsene i artikkel 18 i Bernkonvensjonen på alt vern som er foreskrevet i denne traktat.

Artikkel 14 **Bestemmelser om håndhevelse av rettigheter**

- 1) Traktatspartene påtar seg i samsvar med sine egne rettssystemer å vedta de tiltak som er nødvendige for å sikre anvendelsen av denne traktat.
- 2) Traktatspartene skal sørge for at deres lovverk gir adgang til håndhevelsesmetoder som tillater effektiv inngripen mot enhver overtredelse av rettigheter hjemlet i denne traktat, herunder rettslige strakstiltak til å forhindre overtredelser og rettsmidler som virker avskrekkende mot videre overtredelser.

Artikkel 15 **Forsamling**

- 1)
 - a) Traktatspartene skal ha en forsamling.
 - b) Hver traktatspart skal være representert av én delegat som kan bistås av stedfortredere, rådgivere og sakkyndige.
 - c) Hver delegasjons utgifter skal dekkes av den traktatspart som har utnevnt delegasjonen. Forsamlingen kan be Verdensorganisasjonen for intellektuell eiendomsrett (heretter kalt "WIPO") om å yte økonomisk bistand for å gjøre deltakelse lettere for delegasjoner fra traktatsparter som regnes som utviklingsland etter etablert praksis hos Generalforsamlingen i De forente nasjoner, eller som er land under overgang til markedsøkonomi.
- 2)
 - a) Forsamlingen skal behandle saker som gjelder vedlikehold og utvikling av denne traktat og dens anvendelse og funksjon.
 - b) Forsamlingen skal utføre den oppgaven den tildeles i artikkel 17 nr. 2 med hensyn til adgang for visse mellomstatlige organisasjoner til å bli part i denne traktat.
 - c) Forsamlingen skal fatte vedtak om sammenkalling av eventuell diplomatkonferanse for å gjennomgå denne traktat og gi de nødvendige pålegg til WIPOs generaldirektør om forberedelser til slik diplomatkonferanse.
- 3)
 - a) Hver traktatspart som er en stat, skal ha én stemme og skal bare stemme i eget navn.
 - b) En traktatspart som er en mellomstatlig organisasjon, kan delta i avstemningen i stedet for sine medlemsstater med et stemmetall lik det antall av dens medlemsstater som er part i

¹⁰ Se *Omforente erklæringer til artikkel 12.*

denne traktat. Ingen slik mellomstatlig organisasjon skal delta i avstemningen dersom én av dens medlemsstater bruker sin stemmerett, og omvendt.

4) Forsamlingen skal tre sammen i ordinær sesjon én gang annethvert år etter innkalling fra WIPOs generaldirektør.

5) Forsamlingen skal fastsette sin egen forretningsorden, blant annet angående sammenkalling av ekstraordinære møter, krav til vedtaksdyktighet og, med forbehold for bestemmelsene i denne traktat, nødvendig flertall for forskjellige slags vedtak.

Artikkel 16

Internasjonalt byrå

WIPOs internasjonale byrå skal utføre de administrative oppgaver som knytter seg til traktaten.

Artikkel 17

Adgang til å bli part i traktaten

1) Enhver medlemsstat i WIPO kan bli part i denne traktat.

2) Forsamlingen kan beslutte å gi enhver mellomstatlig organisasjon adgang til å bli part i denne traktat når slik organisasjon at den har beslutningsmyndighet i saker som reguleres av denne traktat og har sin egen lovgivning som er bindende for alle dens medlemsstater i slike saker, og at den er gitt behørig fullmakt i samsvar med sine interne prosedyrer til å bli part i denne traktat.

3) Det europeiske fellesskap kan, etter å ha avgitt erklæring som nevnt i foregående nummer under diplomatkonferansen som har vedtatt denne traktat, bli part i denne traktat.

Artikkel 18

Rettigheter og plikter etter traktaten

Med mindre annet er uttrykkelig nevnt i denne traktat, skal hver traktatspart nyte godt av alle rettigheter og påta seg alle forpliktelser i henhold til denne traktat.

Artikkel 19

Undertegning av traktaten

Denne traktat er åpen for undertegning inntil 31. desember 1997 av alle medlemsstater i WIPO og av Det europeiske fellesskap.

Artikkel 20

Traktatens ikrafttredelse

Denne traktat trer i kraft tre måneder etter at 30 ratifikasjons- eller tiltredelsesdokumenter er deponert hos WIPOs generaldirektør.

Artikkel 21

Når traktaten får virkning for partene

Denne traktat er bindende for

- i) de 30 statene som er nevnt i artikkel 20 fra datoen da denne traktat er trådt i kraft,
- ii) hver øvrig stat fra utløpet av tre måneder etter datoen da staten har deponert sitt dokument hos WIPOs generaldirektør,
- iii) Det europeiske fellesskap fra utløpet av tre måneder etter at det har deponert sitt ratifikasjons- eller tiltredelsesdokument dersom slikt dokument er deponert etter at denne traktat er trådt i kraft i samsvar med artikkel 20, eller tre måneder etter at denne traktat er trådt i kraft dersom slikt dokument er deponert før denne traktat er trådt i kraft,
- iv) enhver annen mellomstatlig organisasjon som gis adgang til å bli part i denne traktat fra utløpet av tre måneder etter at dens tiltredelsesdokument er deponert.

Artikkel 22

Fravær av reservasjonsrett

Det tillates ingen reservasjoner mot denne traktat.

Artikkel 23

Oppsigelse av traktaten

Denne traktat kan sies opp av enhver traktatspart ved underretning til WIPOs generaldirektør. Oppsigelse får virkning ett år fra datoen da WIPOs generaldirektør har mottatt underretningen.

Artikkel 24

Traktatsspråk

- 1) Denne traktat undertegnes i én enkelt original på engelsk, arabisk, kinesisk, fransk, russisk og spansk, hvorav alle språkversjoner har samme gyldighet.
- 2) En offisiell tekst på et annet språk enn språkene som er nevnt i nr. 1, skal opprettes av WIPOs generaldirektør på anmodning av en interessert part og etter konsultasjoner med alle interesserte parter. I forbindelse med dette nummer betyr "interessert part" enhver medlemsstat i WIPO når dens offisielle språk eller ett av dens offisielle språk er involvert, samt Det europeiske fellesskap, og enhver annen mellomstatlig organisasjon som måtte bli part i denne traktat dersom ett av dens offisielle språk er involvert.

Artikkel 25

Depositar

WIPOs generaldirektør er depositar for denne traktat.

Traktater om vern av immateriell eiendom

DIPLOMATKONFERANSEN OM ENKELTE OPPHAVSRETTSLIGE OG TILGRENSENDE
RETTIGHETSSPØRSMÅL
Genève, 2. til 20. desember 1996

Omforente erklæringer om WIPOs OPPHAVSRETTSTRAKTAT

vedtatt av diplomatkonferansen 20. desember 1996

Til artikkel 1 nr. 4

Retten til reproduksjon som er nedfelt i artikkel 9 i Bernkonvensjonen, og unntakene som tillates der, gjelder fullt ut i det digitale miljø, særlig for bruk av verk i digital form. Det er enighet om at lagring av et beskyttet verk i digital form i et elektronisk medium utgjør en reproduksjon i henhold til artikkel 9 i Bernkonvensjonen.

Til artikkel 3

Det er enighet om at man ved anvendelsen av artikkel 3 i denne traktat skal tolke uttrykket "unionsland" i artikkel 2 til 6 i Bernkonvensjonen som om det var en henvisning til en part i denne traktat når disse Bern-artiklene anvendes i forbindelse med vern som det gis bestemmelser om i denne traktat. Det er også enighet om at uttrykket "land utenfor unionen" i disse artiklene i Bernkonvensjonen under de samme omstendigheter skal leses som om det var en henvisning til et land som ikke er part i denne traktat, og at "nærværende konvensjon" i artikkel 2 nr. 8 og 2 *bis* nr. 2, 3, 4 og 5 i Bernkonvensjonen skal leses som om det var en henvisning til Bernkonvensjonen og denne traktat. Endelig er det enighet om at en henvisning i artikkel 3 til 6 i Bernkonvensjonen til "undersätter av et av unionslandene", når disse artiklene gjøres gjeldende for denne traktat, med hensyn til en mellomstatlig organisasjon som er part i denne traktat skal bety borger av ett av de land som er medlemmer av vedkommende organisasjon.

Til artikkel 4

Rekkevidden av vern for dataprogrammer etter artikkel 4 i denne traktat, lest sammen med artikkel 2, er i tråd med artikkel 2 i Bernkonvensjonen og på høyde med de relevante bestemmelser i TRIPS-avtalen.

Til artikkel 5

Rekkevidden av vern for datakompilasjoner (databaser) etter artikkel 5 i denne traktat, lest sammen med artikkel 2, er i tråd med artikkel 2 i Bernkonvensjonen og på høyde med de relevante bestemmelser i TRIPS-avtalen.

Til artikkel 6 og 7

Slik de er brukt i disse artiklene, viser uttrykkene ”eksemplarer” og ”original og eksemplarer”, som gjenstand for retten til distribusjon og retten til utleie etter de nevnte artikler, utelukkende til opptatte eksemplarer som kan settes i omløp som håndgripelige gjenstander.

Til artikkel 7

Det er enighet om at forpliktelsen etter artikkel 7 nr. 1 ikke pålegger en traktatspart å gi enerett på kommersiell utleie til opphavsmenn som etter traktatspartens lovverk ikke er gitt rettigheter med hensyn til fonogrammer. Det er enighet om at denne forpliktelsen er i tråd med artikkel 14 nr. 4 i TRIPS-avtalen.

Til artikkel 8

Det er enighet om at det å stille til rådighet de fysiske innretninger som skal til for å muliggjøre eller foreta en formidling, ikke i seg selv er en formidling i denne traktats eller Bernkonvensjonens forstand. Det er også enighet om at intet i artikkel 8 er til hinder for at en traktatspart kan anvende artikkel 11 *bis* nr. 2.

Til artikkel 10

Det er enighet om at bestemmelsene i artikkel 10 tillater traktatspartene å videreføre, og på tilbørlig vis utvide til også å gjelde i det digitale miljø, de begrensninger og unntak i deres nasjonale lovverk som har vært ansett som akseptable etter Bernkonvensjonen. Tilvarende er disse bestemmelsene slik å forstå at de tillater traktatspartene å utvikle nye unntak og begrensninger som er egnet i det digitale nettverksmiljø.

Det er også enighet om at artikkel 10 nr. 2 verken gir større eller mindre adgang til å anvende de begrensninger og unntak som tillates etter Bernkonvensjonen.

Til artikkel 12

Det er enighet om at henvisningen til ”overtredelse av en rettighet som faller inn under denne traktat eller Bernkonvensjonen” omfatter både enerettigheter og rettigheter til vederlag.

Videre er det enighet om at traktatspartene ikke skal benytte artikkelen til å utvikle eller iverksette ordninger for rettighetsforvaltning som ville innebære innføring av formaliteter som ikke er tillatt etter Bernkonvensjonen eller denne traktat, forbud mot fri flyt av varer eller hinder mot å nyte godt av rettigheter etter denne traktat.